ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΕΤΩΝ ΦΚΗ'

ΑΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥ ΕΩΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΤΟΥΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΥΙΟΥ ΑΥΤΟΥ· ΤΟΥΤ' ΕΣΤΙΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ,ΕΦΟΖ' ΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΩΣ ΕΤΟΥΣ ,ΣΤΕ' ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΣ, ΚΑΤΑ ΔΕ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ,ΣΤΚΑ'.

Ὁ μὲν μακαριώτατος ἀββᾶς Γεώργιος, ὁ καὶ σύγκελλος γεγονὼς Ταρασίου, τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐλλόγιμος ἀνὴρ καὶ πολυμαθέστατος ὑπάρχων πολλούς τε χρονογράφους καὶ ἱστοριογράφους ἀναγνοὺς καὶ ἀκριβῶς τούτους διερευνησάμενος, σύντομον χρονογραφίαν ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Διοκλητιανοῦ, τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ διώκτου τῶν Χριστιανῶν, ἀκριβῶς συνεγράψατο, τούς τε χρόνους ἐν πολλῇ ἐξετάσει ἀκριβολογησάμενος καὶ τὰς τούτων διαφωνίας συμβιβάσας καὶ ἐπιδιορθωσάμενος καὶ συστήσας ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν πρὸ αὐτοῦ, τάς τε τῶν ἀρχαίων βασιλέων παντὸς ἔθνους πολιτείας τε καὶ τοὺς χρόνους ἀναγραψάμενος καὶ κατὰ τὸ ἐφικτὸν αὐτῷ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν μεγάλων καὶ οἰκουμενικῶν θρόνων, Ῥώμης τε, φημί, καὶ Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας τε καὶ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, τούς τε ὀρθοδόξως τὴν ἐκκλησίαν ποιμάναντας καὶ τοὺς ἐν αἱρέσει λῃστρικῶς ἅρξαντας καὶ τοὺς τούτων χρόνους ἀκριβῶς ἐνέταξεν. ἐπεὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ βίου τοῦτον κατέλαβε καὶ εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὸν ἑαυτοῦ σκοπὸν οὐκ ἴσχυσεν, ἀλλά, καθὼς προέφημεν, μέχρι Διοκλητιανοῦ συγγραψάμενος τὸν τῇδε βίον κατέλιπε καὶ πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει,

---

1 Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους ἡγουμένου *perperam vulg. e coni. Goari.* — 2 μοναχοῦ *om.* m. — καὶ *om.* y. — 3 Ἁγροῦ] ἁγίου ub. — 5 Διοκλ. ἕως δευτέρου ἔτους *om.* b. — 6 Θεοφίλου υἱοῦ abcg. — τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ τοῦ *om.* c. — 7 ,στε' ἔτους b ἔτους ,ετέ f ἔτους ,στκα' cg. — 9 ,στκ f. — 9 μακάριος acf. — καὶ *om.* g. — 12 διεξερευνησάμενος *vulg* — 14 Ρωμαιων *add. ex* abc *om.* gy. — 19 αὐτό y. — 23 χρόνων b. — *A verbis* ἐπεὶ δὲ τὸ τέλος *inc. cod. Par.* 1709 (δ). — τοῦτον *om.* f. — 26 κατέλυσε g.

Ed. C. De Boor (Teubner) 1883

ἡμῖν, ὡς γνησίοις φίλοις, τήν τε βίβλον ἦν συνέταξε καταλέλοιπε
5 B καὶ ἀφορμὰς παρέσχε τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῶσαι. ἡμεῖς δὲ τὴν
ἑαυτῶν ἀμαθίαν οὐκ ἀγνοοῦντες καὶ τὸ στενὸν τοῦ λόγου παρῃτού-
μεθα τοῦτο ποιῆσαι ὡς ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν ἐγχείρησιν οὖσαν. αὐτὸς
3 P δὲ πολλὰ παρακαλέσας ἡμᾶς μὴ ὀκνῆσαι καὶ ἀτέλεστον καταλιπεῖν
τὸ ἔργον ἐβιάσατο ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν. διὸ καὶ ἀναγκασθέντες διὰ
τὴν τούτου ὑπακοήν, εἰς τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς ἐγχειρήσαντες κόπον οὐ τὸν
τυχόντα κατεβαλόμεθα. πολλὰς γὰρ βίβλους καὶ ἡμεῖς ἐκζητήσαντες
κατὰ τὸ δυνατὸν ἡμῖν καὶ ἐρευνήσαντες τόδε τὸ χρονογραφεῖον ἀπὸ
Διοκλητιανοῦ μέχρι τῆς βασιλείας Μιχαὴλ καὶ Θεοφυλάκτου, τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ, τάς τε βασιλείας καὶ τοὺς πατριάρχας καὶ τὰς τούτων
πράξεις σὺν τοῖς χρόνοις κατὰ τὸ δυνατὸν ἡμῖν ἀκριβῶς συνεγραψά-
μεθα, οὐδὲν ἀφ' ἑαυτῶν συντάξαντες, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀρχαίων ἱστοριο-
γράφων τε καὶ λογογράφων ἀναλεξάμενοι ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις τε
τάχαμεν ἑκάστου χρόνου τὰς πράξεις, ἀσυγχύτως κατατάττοντες· ἵνα
εἰδέναι ἔχωσιν οἱ ἀναγινώσκοντες ἐν ποίῳ χρόνῳ ἑκάστου βασιλέως ποία
πρᾶξις γέγονεν, εἴτε πολεμική, εἴτε ἐκκλησιαστική, εἴτε πολιτική, εἴτε
6 B δημώδης, εἴτε τις ἑτέρα. οὐ γὰρ μικρὰν ὠφέλειαν, ὡς οἶμαι, καρπούται [τις]
τῶν ἀρχαίων τὰς πράξεις ἀναγινώσκων. εἴ τις δέ τι ἐν τούτῳ τῷ ὁ
πονήματι ἡμῶν ὀνησιφορον εὕροι, τὴν πρέπουσαν τῷ θεῷ εὐχαριστίαν
ἀποδώσῃ καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς διὰ τὸν κύριον
ὑπερεύξηται· καὶ εἴ τι ἐλλεῖπον εὕροι, τῇ ἀμαθίᾳ ἡμῶν τοῦτο λο-
γίσηται καὶ τῇ ἀργίᾳ τοῦ χαμερποῦς νοὸς ἡμῶν· καὶ συγγνώσεται
ἡμῖν διὰ τὸν κύριον. φίλον γὰρ θεῷ τὸ κατὰ δύναμιν.

---

1 ἀτελῆ καταλέλοιπεν vulg. — A verbo καταλέλοιπε initium cod. Par. 1710 (d). — 3 ἀμάθιαν b ἀμαθειαν gm. — 5 παρακαλέσας ἡμας πολλά g — ἀτελεστατον c — 8 κατεβαλλομεθα gm — 9 τόδε τὸ τὸ δὲ abl — χρονογραφείον c χρονογράφειον g χρονογράφιον abdy. — 10 Θεοφίλου τοῦ υἱοῦ ag Θεοφίλου υἱοῦ b Θεοφυλάκτου υἱοῦ d Θεοφύλου του τοῦ υἱοῦ c m corr. — 12 ἀκριβῶς om. dy. — 15 ἑκάστου τε χρ b. — 17 εἴτε ἐκκλ. εἴτε πολιτική om. em. — 20 πονήματι om. a. — 21 ἀποδώσει abcg ἀποδόσει m. — 22 λογήσηται by λογίσοιτο d. — 24 τῷ θεῷ g. — τέλος τοῦ προοιμίου add. a.